

SAFARI

www.ekoturism.org

NYHETSBRV FRÅN EKOTURISMFRRENINGEN # 4-04

Sugen pÅ snÅeventyr,
titta pÅ Naturens
BÅstas resesajt

Fotograf: Staffan Wrdstrand

Vi presenterar
Årets Ekoturism-
fretagare

**Vgvisaren – samiska upp-
levelser och Lennart Pittja.
Ls mittuppslaget.**

Nu med Åver 50 coola snÅeventyr

Naturens BÅstas resesajt visar nu vgen till mer Ån 50 spÅnnande vinterresor i svensk natur. Vglj mellan mÅnskensturer med hundspann, familjevecka pÅ fjÅllstation, vargspÅrning, fÅgeljakt, vinterritt, toppturer pÅ skidor, renslÅdes-safari frÅn Ishotellet, skidtur med mormor och mycket annat. Utbudet strÅcker sig frÅn nordligaste Lappland till Dalarna i sÅder med prislappar frÅ alla plÅnbÅcker. LÅt dig inspireras pÅ www.naturensbasta.se

Ekoturism utvecklar basnäringarna

Naturens Bästa har tillfört ekoturismen en ny dimension. Traditionellt har den och viltskådning varit synonymt och många associerar så än i dag. Men nu finns ekoturism som är renflytt, gourmethelger, cykla i kulturlandskap, hässja hö och Bo (och slit) på lantgård. Ekoturismen håller

Fotograf: Staffan Widstrand

på att bli en viktig producent av hållbar turism i glesbygd. Efter hundratals möten med småföretagare slås jag av hur villiga de är att göra rätt för sig mot hembygdens natur och kultur. Många ser Naturen Bästa som ett verktyg för detta. Jo då, marknadsföring behövs också och den ska vi trappa upp rejält 2005 – nu när vi är ett riktigt slagkraftigt gäng.

Ekoturismen håller på att växa ihop med areella näringar, det vill säga jord- och skogsbruk, fiske och renskötsel. Det kan verka främmande för vissa. Men jag tror det är ett framgångsrecept. Det som händer är att fler formar turistarrangemang, inte bara turism fristående från sitt ordinarie

arbete, utan även i det ordinarie arbetet.

Tre ingredienser tycks viktiga:

- turisten blir delaktig i arbetet
- natur, kultur och levnadsvillkor vävs in
- festliga lokala matupplevelser skapas.

Det blir ett ökat förädlingsvärde på renköttet när turister betalar för att få ta del av renskötseln och dess kultur. I skogen skapas mer jobb när man kan utnyttja samma skog både som råvara och naturupplevelse. Kilopriset för landad fisk blir mycket högre när fiskaren arrangerar ekoturism kring fiske, skärgård och sillfrukost. Den ekologiska jordbrukaren kan skapa intressanta arrangemang där praktisk landskapsvård, matglädje och frisk luft lockar dem som söker sina rötter, eller en stressfri stund på jorden.

Samarbete mellan ekoturism och areella näringar leder till turistanpassade företag som blir ambassadörer för sina respektive yrkeskärar. De blir också goda exempel för ett hållbarare brukande inom dessa verksamheter.

Det finns givetvis stötestenar och problem på vägen. Risker med turister i farligt arbete, alla passar inte som "turistvärdar", efterfrågan är inte säker på alla produkter, avvägningen turismarbete och ordinarie verksamhet kan vara svår och praktisk turismkunskap måste byggas upp. Men det är stötestenar som många kommer att ta sig förbi. Dessutom finns en god vilja från de areella näringarnas organisationer och Ekoturismföreningen för att hjälpa till. Det blir ett spännande 2005 – jag lovar.

Dan Jonasson

Ordförande Svenska Ekoturismföreningen

Naturens Bästa i kvällspressen

Under 2005 kommer ett tiotal godkända arrangörer inom Naturens Bästa att annonsera gemensamt i Expressen, Kvällsposten och GT. Annonsen publiceras under 20 söndagar med start den 9 januari och fram till midsommar i anslutning till kvällstidningarnas rese-sidor.

Kalendarium

Dec/Jan

Dags att förnya medlemskapet i Ekoturismföreningen.

18/1 – 19/1

Inspirationsforum om turism i skyddad natur i Norrbotten. Mer information finns på sidan 8

26/1

Årsmöte Ekoturismföreningen. SHIE-mässan, Stockholm

26/1

Diplomering av godkända arrangörer. SHIE-mässan, Stockholm

26 – 28/1

Baskurs i Ekoturism. Stockholm

25/2

Sista dagen för att beställa anmälningshandlingarna för nästa omgång av Naturens Bästa.

7/3

Stoppdag för sökningar till Naturens Bästa.

För mer information se www.ekoturism.org eller ring 0647 - 66 00 25

REDAKTION

REDAKTÖR
Annelie Nilsson

MEDARBETARE I DETTA NUMMER
Per Lejoneke, Per Jiborn,
Maria Kjellström, Dan Jonasson,
Helena Jansson

Vill du berätta något för Ekoturismföreningens medlemmar? Kontakta redaktionen på annelie@naturensbasta.se eller ring Annelie Nilsson 031-13 75 30

MEDLEMSKAP & INFORMATION

För medlemskap och information om Ekoturismföreningen kontakta vårt kansli:

Svenska Ekoturismföreningen
Box 87, 830 05 Järpen
Tel: 0647 - 66 00 25, Fax: 0647 - 100 12
E-post: info@ekoturism.org
Hemsida: www.ekoturism.org
www.naturensbasta.se
Pg: 81 39 93-3 / Bg: 5034-5289

Ny publikation spårar i hållbarhetens begreppsdjungle!

De flesta nya begrepp genererar en flod av förklaringar och tolkningar. Så även begreppet "hållbarhet". Vad är hållbarhet? Vem är hållbar och varför? Det finns troligen lika många versioner som uttolkare. Så som relativt ny i branschen blir denna publikation "Perspektiv på hållbart turistiskt företagande" en perfekt guide, som reder ut flertalet av de begrepp och sammanhang "som alla pratar om" och som man själv "borde" ha koll på.

"Förändringar i befolkningens ålder och familjestruktur påverkar resvanorna och skapar nya turisttrender. Priset är inte alltid den avgörande faktorn vid valet av resa. Att värna om miljö, ekonomi, kultur och sociala strukturer på resmålen har blivit säljargument i kampen om kunderna. Och turistnäringen tvingas möta nya utmaningar."

Ovanstående utdrag ur skriften är ett bra exempel på lönsamt företagande som ser hållbar miljö som en förutsättning till långsiktig lönsamhet. Här visas med tydlighet att långsiktig hållbarhet inte är trevlig kuriositet utan snarare ett nödvändigt fundament för en konkurrenskraftig näring.

På ett pedagogiskt sätt belyser publikationen turismen som begrepp och dess koppling till hållbarhet. På ett sakligt och enkelt sätt går författarna igenom centrala

teman och argument för en hållbart utformad turistnäring. Goda exempel på verkliga projekt ger en god insikt och massor av inspiration. Här belyses både styrkor och svagheter, hot och möjligheter. Här får du en god överblick över de offentliga aktörer som på ett eller annat sätt hantlar hållbarhet som rör turism. Dessutom görs en bra genomgång över de olika kvalitetsmärkningarna som finns och som berör turism på något sätt. Det finns idag drygt ett dussin mer eller mindre framgångsrika kvalitetsmärkningarna, och det blir säkert fler.

Oavsett du är en luttrad miljökampe, en nyfrälst förespråkare av hållbar besöksnäring eller bara allmänt intresserad, så är publikationen - Perspektiv på hållbart turistiskt företagande, en given inventarie på ditt skrivbord.

Publikationen har producerats i ett samarbete mellan Turistdelegationen, Internationella institutet för industriell miljöekonomi (IIIEE) vid Lunds universitet, ETOUR och Per Jiborn på Ekoturismföreningen

Perspektiv på hållbart turistiskt företagande finns att hämta (i pdf-format) eller att beställa på www.tourist.se under rubriken Publikationer.

Per Lejoneke

Maritima Perspektiv

per.lejoneke@maritimaperspektiv.se

Naturens Bästa vann Publishing Priset!

När Svenska Publishing Priset delades ut för tolfte året, vann Sveriges första naturresesajt www.naturensbasta.se klassen "Näringslivs- och organisationswebbplatser". Juryn gav högsta betyg för text och design, och motiveringen "för en spännande och väl genomtänkt interaktivitet med en doft av svensk natur". Läs mer om priset på www.naturensbasta.se

Fotograf: Fredrik Stehn

Kicki Lind och Per Jiborn från Ekoturismföreningen tog emot priset.

Skogsturism växande inkomstkälla

Skogen är för Sverige en unik resurs som många andra länder saknar. Det inser nu fler och fler skogsägare som söker nya inkomstkällor för att klara sin försörjning. I senaste numret av Skog & Forskning (1-04) vill Föreningen Skogen inspirera fler skogsägare att driva professionell skogsturism i Sverige.

Natur- och skogsturism har fått ett allt större intresse bland turistentreprenörer, både svenska och utländska. För att kunna påverka framtiden måste dock skogsägarna var delaktiga i utvecklingen så att det sker på markägarens villkor och med hänsyn till allemansrätten.

I olika artiklar belyser man frågan och ger de senaste forskningsrönen, intervjuar företagare som bedriver jakt- och skogsturism, förklarar vad ekoturism och Naturens Bästa är och hur man på bästa sätt kan tjäna pengar på att använda skogen som en turistprodukt. I en artikel utlovar turist- och skogsministern Ulrica Messing att man kommer att stödja den ekoturistiska utvecklingen inom skogsindustrin, något som vi förstås ser fram emot.

Skriften går att beställa på www.forestry.se, under rubriken förlaget.

Årets ekoturismarrangör – Vägvisaren – samiska upplevelser

Text: Per Jiborn

Fotograf: Staffan Widstrand

De flesta av Vägvisarens gäster är utländska besökare. Via ett par agenter i bland annat USA når företaget ut på den internationella marknaden.

- Vi jobbar med utlandet med obruten optimism, men det är ett långsiktigt och tidskrävande arbete, berättar Lennart Pittja som driver Vägvisaren.

- Våra agenter är vår viktigaste säljkanal ut på avlägsna marknader, och vi letar efter några agenter till.

Ett av företagets viktigaste verktyg i samverkan med utländska agenter är en egen framställd manual. Andra kulturer och långa avstånd skapar lätt missförstånd, och på drygt 50 sidor svarar Pittja och hans medarbetare på frågor om klimat, fauna, flora och hundratals andra praktiska detaljer. En manual som tagit flera hundra timmar att sammanställa, men som är ett nödvändigt redskap för att kvalitets-säkra och se till att man håller det man lovat.

Fotograf: Staffan Widstrand

För Vägvisaren innebar utmärkelsen Årets Ekoturismarrangör ett viktigt erkännande lokalt. Norrbottens tidningar skrev om Lennart Pittja, och han har fått många förfrågningar om att föreläsa om sin verksamhet.

- Viktigast är att priset gav ett lokalt erkännande. Kommungubbarna har gratulerat och vill nu lyfta fram våra produkter i marknadsföringen av Gällivare som internationellt resmål, förklarar Lennart Pittja.

Fotograf: Staffan Widstrand

Foto: Vägvisaren

Lennart Pittja är pionjären som inte bara vågar tänka nytt. Han förverkligar också sina idéer. Med nya arrangemang som **Vårflytt genom Laponia** och **Vandra med packrenar** har han förvandlat lockande attraktioner till bokningsbara spetsprodukter. Årets Vårflytt gick jättebra med sju betalande gäster från USA, England, Tyskland och Sverige.

- Jag har en massa uppslag, och företaget är ett sätt att genomföra mina drömmarna. Men jag har också ett ansvar mot min historia och min egen sameby. Att arbeta med samiska upplevelser är hela tiden en balansgång mellan att tillgängliggöra och anpassa, utan att förvanska och tappa bort äktheten.

Lennart Pittjas viktigaste råd till dig som vill utveckla nya arrangemang är.

- Ha en röd tråd i verksamheten. Bli riktigt bra på några få saker, annars riskerar du att bli halvdålig på allt.
- Var realist! Gör tidigt en ekonomisk kalkyl och lär dig räkna hem produkten.
- Skaffa dig ett eller flera bollplank för att hitta brister och utveckla idéerna.
- Testa mot en provgrupp, innan du genomför arrangemanget med fullt betalande kunder.

Nu funderar Vägvisaren på att starta järvskådning i sameland. En tanke som hade varit omöjlig att ens tänka för några år sedan. Idag diskuteras den med medlemmarna i samebyn.

- Ännu är inget klart, men vi samtalar och lyssnar på varandra. Processen lär ta tid, men jag tror att vi hittar en bra lösning, berättar Lennart Pittja och fortsätter.

- Idag är järven mest ett problem. Med järvskådning kan det också bli en resurs. Samtidigt får jag en unik möjlighet att förklara samernas relation till våra rovdjur.

- Förhoppningsvis blir Naturens Bästas resesajt den naturliga kanalen ut till intresserade rovdjursskådare runt om i världen.

Fakta om Vägvisaren – samiska upplevelser

Företaget är verksamt sedan 1995 med Lennart Pittja som ägare, plus ett par samiska guider på deltid.

Tidigare drev Lennart Pittja även Dundrets fritidsby, men sedan ett år tillbaka satsar Vägvisaren fullt ut på sina samiska upplevelsearrangemang.

Läs mer på www.pathfinderlapland.se

Naturens Bästa...

på frukost- bordet

Med start efter årsskiftet kommer Änglamark att berätta om Naturens Bästa på ett antal av sina ekologiska frukostprodukter. Du kommer därför att hitta Naturens Bästas kvalitetsmärke på Coop's ekologiska juicer, havregryn, müsli och corn flakes i Konsumaffärer runt om i Sverige under en stor del av 2005.

i Överkalix

"Vidare tror jag att ekoturismen kan bli föregångare när det gäller att utveckla former för ömsesidigt samarbete och nytta mellan naturvård och turistnäringen."

Så sa miljöminister Lena Sommestad vid Miljödepartementets och Näringsdepartementets gemensamma Folk och naturkonferens i Överkalix den 20 och 21 oktober.

På konferensen talade även Per Jiborn från Naturens Bästa och Lennart Pittja från Vägvisaren - samiska upplevelser om ekoturismens möjligheter och utmaningar.

Mer om Folk och naturkonferensen i Överkalix hittar du på: www.regeringen.se och sedan vidare under Miljödepartementet.

på engelska

Nu kommer Naturens Bästas prisbelönta resesajt även på engelska. Preliminärt lanseringsdatum blir i slutet av januari. I samband med detta kommer även hela webbplatsen att uppdateras med kartfunktioner, bättre söklistor och information om att resa i Sverige tillsammans med värdefulla länktips. Ambitionen är att underlätta för i första hand utländska resenärer att planera sin resa, samtidigt som en mängd ömsesidiga länksamarbeten skapas.

Ekoturismföreningen lärde sig mer om export och IT

Välådalen tog inte bara emot vintern i mitten på november i år. Även ett 30-tal kursdeltagare anlände till turiststationen och till Ekoturismföreningens första fortsättningskurs. Med temat "Export och IT" på kursprogrammet, träffades en blandning av godkända ekoturismarrangörer och medlemmar i Ekoturismföreningen under tre dagar i en snöyrig fjällby. Kursen var storskottet för ett årligen återkommande forum för ekoturismentusiaster. Önskemålet om ett sådant forum har kommit från många håll, bland annat baskurserna i ekoturism, våra årsmöten och ekoturismkonferenser.

Planerade kvällsaktiviteter är aldrig att tänka på vid dessa kurstillfällen. Deltagarna har fullt upp att utbyta erfarenheter och skapa kontakter i gemytlig miljö.

I samarbete med Ekoturistprogrammet och det IT-projekt Ekoturismföreningen just nu driver, lyftes frågor kring export och IT upp under var sin dag. Föreläsare svarade på frågor som: "Hur blir man exportmogen?", "Vad kan ett samarbete med agenter eller in-coming-operatörer ge en Naturens Bästa-arrangör?" och "Hur prissätter man sina produkter på en internationell marknad?".

På IT-dagen pågick föreläsningar om "Hur man lyckas sälja mer via sin hemsida", "Vikten av att kommunicera rätt budskap via sin hemsida" samt "Råd och tips på utformning, sökverktyg och nyhetsbrev i arbetet med din hemsida".

Föreläsarna var hämtade från verksamheter där kursdeltagarna lätt kunde känna igen sig i de dagliga problem kring dessa frågor. Utifrån de

" trots att jag satt
stilla 10 timmar per dag i
konferensstolen, så var
jag med varje sekund"

skriftliga och muntliga utvärderingarna blev betyget för kursen mer än godkänt. "Matnyttigt, konkret, prisvärt och trovärdiga föreläsare" var

återkommande beröm. Men det bästa betyget var nog ändå: "Jag brukar alltid somna på kurser då jag inte är van att vara inomhus längre stunder. Men trots att jag satt stilla 10 timmar per dag i konferensstolen, så var jag med varje sekund, för det var så otroligt mycket intressant som jag verkligen kunde ta med mig hem och förbättra min egen verksamhet med. Jag fick med mig över 20 sidor anteckningar med råd och tips som jag nu ska använda."

Maria Kjellström
Ekoturismföreningen

Fotograf: STF

Vår nya föreningsajt

Den 1 november smyglanserade Ekoturismföreningen sin nya webbsida. I ett slag tredubblades aktiviteten och över 100 000 sidor användes under november. Sajten kommer att spela en allt viktigare roll för Ekoturismföreningens arbete.

Lär dig redan nu att hitta rätt på www.ekoturism.org

Ekoturismföreningen

Vad vill och gör föreningen, vad händer närmast, hur blir jag medlem och många andra frågor besvaras här.

Naturens Bästa

Det mesta om kvalitetsmärkningen Naturens Bästa för arrangörer, resenärer och den som bara vill veta mer. Inledande introduktioner ger översikt och leder sedan ner till konkret information om ekoturismmärkningens kriterier och olika historiska dokument.

Nyfiken på ekoturism

För alla som vill veta mer om ekoturism på ett lättamt vis. Aktuella debattartiklar och resereportage välkomnar. Snart publiceras också intressanta bakgrundstexter och historiska reportage.

Nyheter

Det senaste om Ekoturismföreningen, Naturens Bästa och svensk ekoturism.

Nyhetsarkiv och tidigare pressmeddelanden hittar du under Pressrum.

Sök bland 164...

För dig som vill ut och njuta av svensk ekoturism när den är som bäst. Klicka direkt till Naturens Bästas resesajt.

Våra medlemsföretag

En direktlänk till webbplatsens närmare 250 medlemsföretag och organisationsmedlemmar. Sök på var i Sverige man finns, företagsnamn eller vilken verksamhet som bedrivs.

Internationellt

Nytt från all världens ekoturism.

På gång i föreningen

Information om konferenser, baskurser, ansökningstillfällen och allt annat som händer i Ekoturismföreningens regi eller tillsammans med andra.

Kvala in

För dig som tänker söka till Naturens Bästa. En direktlänk till sidor om nästa ansökningstillfälle, prislistor och annat matnyttigt inför ansökningen.

Stora Turismpriset

Nu är det dags att nominera till Stora Turismpriset 2005. Priset delas ut en gång per år till företag, organisationer eller institutioner som genom föredömliga insatser har bidragit till att utveckla turismen i Sverige. Prissumman uppgår till 100 000 kr. Priset kan delas av flera pristagare.

Pristagaren skall använda prissumman till kunskapsutveckling och forskning utifrån den egna verksamheten. För mer info se www.tourist.se.

Ännu en liten seger

I konsumentverkets tidning Råd och Rön's senaste nummer fanns en liten snabbguide – ett minihäfte – till de olika miljö- och kvalitetsmärkena i samhället. Här presenterades Naturens Bästa helt i samma klass som KRAV, Svanen, FSC, Falken, med loggan och en kort beskrivning.

Det betyder att vårt märke nu är etablerat i "Märkningssverige". Se även hemsidan www.radron.se under rubriken märkningar.

Vill du vara en god turist?

Bokförlaget Den Gode Turisten visar dig gärna vägen genom att ge dig reko semestertips i sina fickguider, resehandböcker och nyhetsbrev för Reko Resande. Titta in på www.dengodeturisten.se för mer information.

Lagom till julhandeln kommer Jan Fleischmanns nya foto-och äventyrsbok " Levande vildmark".

"Levande vildmark" tar oss med på berättelser hos smygande kattdjur som leoparder i Zambias bush och bengaliska tigrar i Indiens salskog.

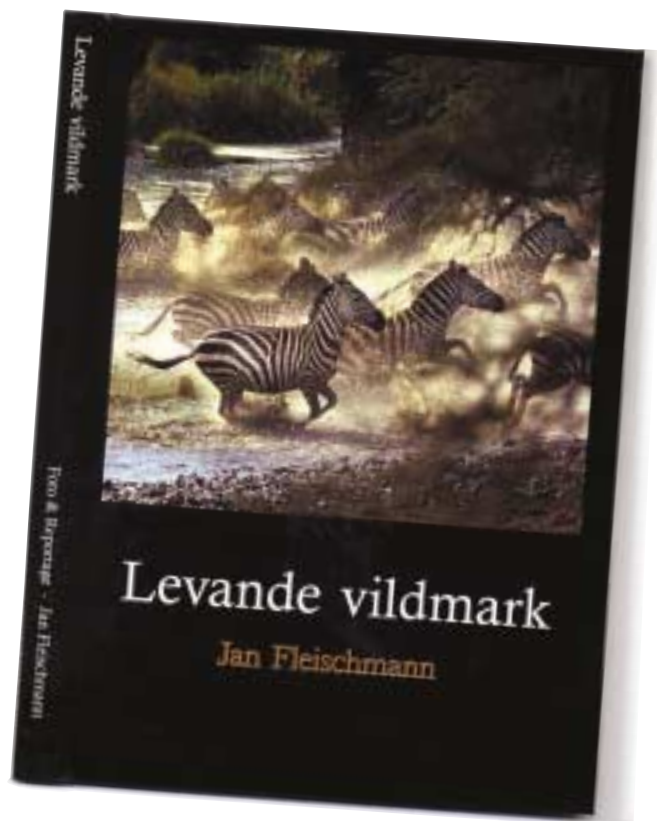
Boken skildrar även kampen för att rädda arter som sibirisk tiger i östra Ryssland där en forskare föder upp en familj av världens största kattdjur.

Vi får också möta bushfolket hadzabe när de jagar med pilbåge i Tanzania och de sydamerikanska indianfolken aymara och tereno, eller följa med på de stora hjordarnas massvandringar över Serengetis slätter fram till Masai Mara.

Boken är på 152 sidor, omslaget i hårdband.

Utgivare: Foto & Reportage
Jan Fleischmann
jan.fleischmann@swipnet.se
tel. 0501-191 09,
070-590 17 74

Förmånspris för
Ekoturismföreningens
medlemmar:
319 kronor inkl. moms
och frakt.

Norrbottens Bästa

Den 18-19 januari ordnar länsstyrelsen i Norrbotten ett inspirationsforum om turism i skyddad natur på Dundret i Gällivare. Ämnet för de två inspirationsdagarna är hur naturreservat och nationalparker kan bli en resurs för naturturism och för marknadsföringen av Norrbotten.

Inspirationsforum vänder sig särskilt till turistentreprenörer inom naturturism och annan friluftsbaserad turism i Norrbottens län, men även till dem som på olika sätt arbetar med planering och marknadsföring av länets turism.

Workshops kring

- Vilka är våra "bergsgorillor"? Hur kan vi samarbeta för att göra produkter av dessa?
- Skyddad natur – vilka problem finns för besöksnäringen?

Bland talarna finns Maria Kjellström och Staffan Widstrand från Svenska Ekoturismföreningen.

Mer information finns på
www.ekoturism.org

Miljö i tankarna?

**Har ni motordrivna fordon i er verksamhet?
(t ex skoter, båt, 4-hjuling el. likn.)**

**Vi på Aspen har specialiserat oss på
miljöanpassat bränsle till småmotorer.**

**Vill du veta mer om hur vi kan hjälpa er med
ett, ur miljösynpunkt, skonsammare
bränslealternativ?**

Ring oss på telefon 0301 -23 00 00!

Vi ser fram emot att höra av er!

**Aspen Petroleum AB Iberovägen 2 430 63 Hindås
www.aspen.se info@aspen.se**